

Секція: Сільськогосподарські науки.

Карпенко В.П.

доктор сільськогосподарських наук, професор

Уманського національного університету садівництва

Красноштан В.І.

аспірант кафедри захисту і карантину рослин

Уманського національного університету садівництва

Посівні якості насіння сорго зернового за передпосівної обробки регулятором росту рослин

В умовах зростання інтенсивності ведення сільського господарства вченим та аграріям доводиться постійно вдосконалювати елементи технологій вирощування всіх культурних рослин, у тому числі й сорго зернового. У зв'язку з цим, важливим чинником, від якого в значній мірі залежить продуктивність посівів та їх стійкість до несприятливих умов, є якість насінневого матеріалу. Якісний насінневий матеріал дає змогу забезпечити належний ріст рослин, знизити негативний вплив бур'янів, хвороб і шкідників на посіви, від чого залежить врожайність і якість одержуваної продукції [3].

Одним із найважливіших показників якості насіння є його енергія проростання та схожість. Очевидно, що насіння, яке завдяки високій енергії проростання здатне давати дружні та швидкі сходи, є більш стійким до несприятливих умов вирощування. Відомо низку чинників, що негативно впливають на якість посівного матеріалу: температура зберігання, механічні пошкодження, дія хімічних препаратів тощо. Оскільки сорго зернове, як і інші представники підродини просових, характеризується відносно повільними темпами розвитку на початкових стадіях органогенезу, то навіть незначне погіршення посівних якостей насіння може мати негативні наслідки [3]. Для зниження впливу негативних чинників та з метою покращення посівних якостей насіння, доцільно застосовувати регулятори росту рослин (РРР) [1].

Дослідження впливу РРР на схожість та енергію проростання насіння сорго зернового було проведено в лабораторних умовах кафедри біології Уманського НУС. Для досліду було використано насіння сорго зернового гібриду Майло В та регулятор росту рослин Ендофіт L1, до складу якого входить комплекс ауксинів, гіберелінів, цитокінінів та інших біологічно-активних речовин. Схема досліду включала два варіанти в чотириразовій повторності: без застосування препарату та з обробкою насіння РРР Ендофіт L1. Для обробки насіння РРР було використано у рекомендованій виробником нормі (10 мл/т). Пророщування насіння сорго зернового та облік результатів дослідження проводили відповідно до ДСТУ 4138-2002 в суворо контрольованих умовах. Енергію проростання та лабораторну схожість визначали як кількість пророслих насінин у відсотках на 4 та 10 добу пророщування. [2]

Згідно з результатами досліджень (табл. 1.), використання РРР спричинило підвищення енергії проростання відносно контролю на 24,7%, та лабораторної схожості на 3,4%.

Таблиця 1

Енергія проростання та лабораторна схожість насіння сорго зернового за використання регулятора росту рослин

Варіант досліду	Енергія проростання, %	Схожість, %
Без застосування препаратів (контроль)	50,5	89,5
Ендофіт, L1	63	92,5
<i>НІР₀₅</i>	8,3	2,9

Таким чином, у результаті виконаних досліджень встановлено, що передпосівна обробка насіння сорго зернового регулятором росту рослин

Ендофіт L1 призводить до істотного покращення його посівних якостей, що актуалізує використання даного агрозаходу в сільському господарстві.

Література:

1. Варавва В. Н. Приемы повышения полевой всхожести семян и урожайности проса / В. Н. Варавва. // Известия Оренбургского государственного аграрного университета. – 2004. – №2. – С. 83–85.
2. ДСТУ 4138-2002. Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості. [Чинний від 2002-12-28]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2003. 172 с.
3. Зінченко О. І. Рослинництво : підручник / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко; За ред. О. І. Зінченка. — К.: Аграрна освіта, 2001. — 591 с.